

Received: 11 April 2023

Revised: 6 June 2023

Accepted: 16 June 2023

การสร้างสรรคนาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหา สภาวะแวดล้อมโลก¹

THE CREATION OF A DANCE FROM HUMAN NEGLECT OF GLOBAL ENVIRONMENTAL PROBLEMS¹

ธนาภรณ์ วีรเดช^{2*}Tanaporn Weeradech^{2*}นราพงษ์ จรัสศรี³Naraphong Charassri³

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรคนาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลเชิงเอกสาร การสืบค้นข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ ประสพการณ์ส่วนตัวของผู้วิจัย และเกณฑ์การสร้างมาตรฐานในการยกย่องบุคคลต้นแบบทางด้านนาฏศิลป์ นำข้อมูลมาตรวจสอบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตามกระบวนการที่กำหนดไว้

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ This article is a part of dissertation, Doctor of Fine and Applied Arts Program in Dance, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

² นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Graduate Student, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

³ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, ศาสตราจารย์ ดร., คณะศิลปกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³ Dissertation Advisor, Professor PhD., Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

* Corresponding author e-mail: tanapornweeradech@gmail.com

ผลการวิจัยพบว่าการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อม โลก มีรูปแบบในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บทการแสดงแบ่งออกเป็น 3 องค์ ประกอบด้วย องค์ที่หนึ่ง: อดีต องค์ที่สอง: ปัจจุบัน และองค์ที่สาม: อนาคต แร้งบันดาลใจมาจากประสบการณ์โดยตรงของผู้วิจัยและเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่ถึงแม้จะมีความตระหนักในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม แต่การเพิกเฉยและมองว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไกลตัว รวมไปถึงการให้ความสำคัญและขาดความรู้ในเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อมยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงแบ่งออกเป็น 3 องค์ 3 ช่วงเวลา เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างที่ชัดเจน 2) ผู้วิจัยแสดงเดี่ยวด้วยการผสมผสานทักษะการเต้นรวมทั้งนาฏศิลป์ไทยประเพณี และนาฏศิลป์สมัยใหม่ 3) ลีลานาฏศิลป์ ใช้ลีลาการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน (Everyday movement) การเต้นสด (Improvisation) ตามหลักนาฏศิลป์สมัยใหม่ และนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ 4) เครื่องแต่งกาย และการแต่งหน้าให้สอดคล้องกับบทการแสดง 5) อุปกรณ์ประกอบการแสดง ใช้วัสดุที่เหลือใช้ 6) เสียงและดนตรีประกอบการแสดง ได้แก่ เสียงธรรมชาติ และดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ 7) ฉากและพื้นที่การแสดง ใช้สถานที่จริงให้มีความสอดคล้องกับบทการแสดง และ 8) แสง ใช้แสงธรรมชาติให้มีความสอดคล้องกับบทการแสดง นอกจากนี้พบว่ามีแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ในครั้งนี้ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อม 2) การใช้สัญลักษณ์ในผลงานนาฏศิลป์ 3) ความหลากหลายของรูปแบบการแสดง 4) แนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์สะท้อนสังคม 5) การคำนึงถึงการสื่อสารกับผู้ชม และ 6) ความคิดสร้างสรรค์ในงานนาฏศิลป์ ทั้งนี้งานวิจัยฉบับนี้เป็นวิทยานิพนธ์เชิงสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ที่มีการเชื่อมโยงองค์ความรู้ในศาสตร์แขนงอื่น ๆ เพื่อก่อให้เกิดความรู้และสามารถเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่จะศึกษางานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: การสร้างสรรค์นาฏศิลป์; ความเพิกเฉยของมนุษย์; ปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก

Abstract

This thesis “The Creation of a Dance from Human Neglect of Global Environmental Problems” aims to explore the styles and concepts that emerged after the creation of dance from human’s neglect of global environmental problems. The study employed mixed-method research methodologies consisting of qualitative research and creative research. The data was collected from academic documents, information media, seminars, observations, interviews, the researcher’s own experiences, and criteria for honoring role models in the performing arts. The data was examined analyzed and synthesized in order to create the dance according to the specified process.

The result indicated that the styles of the creation of dance from human neglect of global environmental problems consisted of 8 elements in the performance. 1) The script was separated into 3 acts including Act 1 Past, Act 2 Present, and Act 3 Future. The inspiration came from the researcher’s direct experience and current events. That is, despite being aware of environmental problems, these environmental problems were neglected and perceived as an irreverent matter. Also, the lack of knowledge about environmental problems and the acknowledgment of environmental problems as an important issue have been observed. The researcher therefore divided the dance into 3 acts and 3 periods in order to explicitly express the differences. 2) The researcher was a solo performer with mixed techniques including Thai traditional dance and modern dance. 3) The movements were expressed through everyday movements and improvisation according to modern and post-modern dance. 4) The costumes and makeup were done to be aligned with the script. 5) The show props were made from reused materials 6) The Sounds used in the performance were natural sounds and newly composed music. 7) The scene and stage were real settings to create the alignment with the script. 8) The lighting used natural daylight to be consistent with the script. Moreover, there were six significant concepts gained from the creation of this dance including 1) the human neglect of global environmental problems, 2) symbolism, 3) diversity in dance, 4) the concept of creative dance reflecting society, 5) communication with the audience, 6) creativity in dance. This research is a creative thesis in dance that integrates knowledge from other disciplines in order to present a piece of new knowledge and a guideline for those who are interested in conducting a study related to creative dance in the future.

Keywords: The creation of a dance; Human neglect; Global environmental problems

1. บทนำ

ความเป็นเมืองส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต พฤติกรรม และภาวะสุขภาพ จนไปถึงการเป็นสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม จากรายงานว่า ปี พ.ศ. 2551 ประชากรโลกมากกว่าครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมืองเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์โลก ซึ่งความเป็นเมือง (Urbanization) นับเป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต พฤติกรรมและภาวะสุขภาพของคนปัจจุบันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นับตั้งแต่การใช้ชีวิตประจำวัน การทำงานภายใต้ภาวะแวดล้อมที่เสี่ยง การเดินทางภายใต้การจราจรที่ติดขัดและมีมลพิษ การรับประทานอาหารที่ไม่ทราบว่ามีอะไรปนเปื้อนอยู่บ้าง ตลอดจนปัญหาขยะจากการบริโภคของคนเมือง ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนแล้วแต่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเราทั้งสิ้น (นิโรธ ทองธรรมชาติ, 2557, น. 1) ปรากฏการณ์ที่ประชากรโลกมากกว่าครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในเขตเมืองนี้ นอกจากมีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่แล้วยังเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยในทางวิชาการทั่วไปในหลายศาสตร์ได้จำแนกสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมไว้หลายประการอันพอสรุปได้ คือ การเพิ่มจำนวนประชาชน (Population Growth) การขยายตัวทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Economic Growth and Technology Progression) การขยายตัวของเมืองและการเคลื่อนย้ายแรงงานในระบบอุตสาหกรรม (Urbanization and Labor Movement) การขาดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ความตระหนักในการใช้ทรัพยากร และมาตรการจัดการสิ่งแวดล้อม (Lack of Knowledge Awareness and Policy in Environmental Management) (ชัชวาล เทียมถนอม, 2550, น. 881-0) ซึ่งประเทศไทยจัดเป็นหนึ่งในประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ทำให้เกิดปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก เช่นเดียวกับอีกหลายประเทศที่มีปัญหาเดียวกัน ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชากรโลกทั้งหมด จากการศึกษาของ Jambeck และคณะในปี 2558 ประเมินการณ์ว่าในแต่ละปี มีขยะพลาสติกไม่น้อยกว่า 8 ล้านตันถูกทิ้งลงสู่ทะเลและมหาสมุทร ซึ่งกว่าร้อยละ 50 มีแหล่งกำเนิดจากประเทศในภูมิภาคเอเชีย โดยมีจีนเป็นประเทศที่สร้างขยะพลาสติกมากที่สุด ขณะที่อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และไทย ต่างก็อยู่ใน 10 อันดับแรกของประเทศที่มีการปล่อยขยะพลาสติกลงสู่ทะเลและมหาสมุทรมากที่สุด ปริมาณขยะมูลฝอยและขยะที่ปนเปื้อนสู่สภาพแวดล้อมได้เพิ่มสูงขึ้นตลอดหลายปีที่ผ่านมา ในปี 2559 ประเทศอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย สร้างขยะมูลฝอยรวมกันทั้งสิ้น 243 ล้านตัน คิดเป็นขยะพลาสติก 31.7 ล้านตัน ซึ่งขยะที่เข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล (Recycle) มีเพียงร้อยละ 11 ของขยะมูลฝอยทั้งหมดเท่านั้น ดูเหมือนว่าระบบการจัดการขยะที่ไม่เหมาะสม การขยายตัวของเมืองและการเติบโตของประชากรกลุ่มที่มีกำลังซื้อในภูมิภาค จะเป็นปัจจัยสำคัญของปัญหาขยะพลาสติกในทะเล (ถิรพร สิงห์ลอ, 2565, ย่อหน้า 2) ปัญหาขยะเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยจัดความสำคัญให้เป็นเรื่องที่สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ถึงแม้ว่าจะมีความตระหนักในเรื่องปัญหาขยะ แต่การเพิกเฉยและมองว่าปัญหาขยะเป็นเรื่องไกลตัวยังคงเกิดขึ้นอยู่ต่อเนื่องในปัจจุบัน รวมไปถึงการให้ความสำคัญและขาดความรู้ในเรื่องปัญหาขยายน้อยลง นำไปสู่ภาวะหลบเลี่ยง และอาจเกิดภาวะความเห็นแก่ตัวได้ในสังคม ดังที่ ชัชวาล เทียมถนอม ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งใดที่ไกลตัวหรือตนไม่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบหรืออาจเป็นสิ่งที่ไม่ใช่หน้าที่ของตนเพียงคนเดียว โดยเฉพาะสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มักเกิด

จากการกระทำของหลายคน เกิดเป็นภาวะหลบเลี่ยงและให้ความสำคัญลดน้อยลง จนนำไปสู่ภาวะความเห็นแก่ตัวในสังคมได้ ถ้าหากเราไม่รับรู้เรื่องราวสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับทุกคน และจัดลำดับไว้ในลำดับต้น ๆ ของข้อมูลข่าวสารที่มนุษย์ต้องเลือกที่จะรับรู้ก่อน ปัญหาสิ่งแวดล้อมก็จะถูกเพิกเฉย เรือร้ง จนเกินเยียวยาต่อไปได้ (ชัชวาล เทียมถนอม, 2550, น. 87)

เนื่องจากผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์เชิงวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะเป็นการเล่าเรื่องความเป็นไปของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ยังไม่มีการพูดถึงปัญหาความเพิกเฉยของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ที่นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อโลกทุกวันนี้ อีกทั้งผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ไม่ว่าจะรูปแบบใดก็ตาม ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการเขียนอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรถึงกระบวนการและขั้นตอนการคิดสร้างสรรค์งาน ซึ่งนาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สามารถสร้างความเข้าใจและเข้าถึงผู้ชมในทุกระดับด้วยลีลาที่มาจากสรีระร่างกายของมนุษย์ที่เคยใช้สื่อสารข้อมูลที่หลากหลายกับผู้ชมมาแล้ว ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ในฐานะที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ ทั้งด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ การเป็นนักแสดง และผู้ออกแบบการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ที่หลากหลาย ผสมผสานทักษะการเดินรวมทั้งนาฏศิลป์ไทยประเพณีและนาฏศิลป์สมัยใหม่ ผู้วิจัยจึงได้รับแรงบันดาลใจ และต้องการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจได้สืบค้นข้อมูล ต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคต แนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานนี้ สามารถเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์เชิงวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ที่สนใจต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษารูปแบบของการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก

2.2 เพื่อศึกษาแนวคิดที่ได้หลังการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก

3. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก” เนื่องจากมีปัญหาสภาพแวดล้อมสำคัญมากมายที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก ผู้วิจัยจึงขอยกตัวอย่างเพียงบางส่วนของปัญหาและสถานการณ์ในแต่ละยุคสมัยมาเป็นข้อมูลและนำมาใช้ ในบทความวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึง ความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาขยะในประเทศไทย และได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยศึกษาแนวคิด ข้อมูลทางเอกสาร ใช้ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ถึงการพัฒนาการทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ และศึกษาผลงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัยในช่วงพุทธศักราช 2555-2565 เท่านั้น

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก” ผู้วิจัยดำเนินงานตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การทดลอง และวิจัยสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะการแสดง โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

4.1 การรวบรวมข้อมูลเชิงเอกสาร ในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ทั้ง 2 วิธีการ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยศึกษาข้อมูลจาก ตำรา หนังสือ บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัย เพื่อนำข้อมูลเบื้องต้นเหล่านั้น มาดำเนินการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การสืบค้นข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ ข้อมูลทางด้านสื่อสารสนเทศถือเป็นข้อมูลที่สำคัญอีกด้านที่มีความรวดเร็วและทันสมัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทักษะด้านการปฏิบัติการแสดง ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากวิดิทัศน์ และช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต

4.3 การสัมมนา ผู้วิจัยเข้าร่วมการสัมมนาวิชาการทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เข้ารับฟังการวิพากษ์ผลงานการแสดงเพื่อการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนทรรศนะจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการคิดและการวิเคราะห์การออกแบบสร้างสรรค์ และนำไปสู่กระบวนการวิจัยของตนเองต่อไป

4.4 การสังเกตการณ์ ผู้วิจัยศึกษาข้อมูล โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากการเข้าร่วมกิจกรรมการแสดงผลงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์ของศิลปินที่มีรูปแบบหรือแนวคิดที่เชื่อมโยงกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการคิดและการวิเคราะห์การออกแบบสร้างสรรค์ และนำไปสู่กระบวนการวิจัยของตนเองต่อไป

4.5 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยมุ่งเน้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากศิลปิน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ นักวิชาการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้องานวิจัย รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก รูปแบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ตั้งคำถามปลายเปิด รวมถึงการแสดงข้อคิดเห็นในมุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้กับกลุ่มบุคคลที่มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย เพื่อให้ข้อมูลเกิดความหลากหลาย

4.6 การทดลอง ผู้วิจัยใช้กระบวนการทดลองในการดำเนินงานสร้างสรรค์นาฏศิลป์ตามองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ พร้อมบันทึกข้อมูล อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหาในการทดลองแต่ละครั้ง เพื่อพัฒนารูปแบบผลงานให้มีความสมบูรณ์ ก่อนเผยแพร่สู่สาธารณชน ตลอดจนนำผลการทดลองไปวิเคราะห์แนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์นาฏศิลป์

4.7 ประสบการณ์ของผู้วิจัย เป็นการนำประสบการณ์ทางด้านนาฏยศิลป์และศิลปะการแสดงในอดีตมาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ผลงานที่ผู้วิจัยเคยสร้างสรรค์มีส่วนร่วมทั้งในฐานะที่เป็นผู้ออกแบบเอง และเป็นผู้ช่วยผู้ออกแบบ รวมถึงเป็นนักแสดง มาเป็นแนวทางในการจัดการบริหารทางศิลปะ เพื่อเข้าใจในระบบขั้นตอนการทำงาน การเตรียมพร้อมแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในการทำงาน

4.8 เกณฑ์การสร้างมาตรฐานในการยกย่องบุคคลต้นแบบทางด้านนาฏยศิลป์ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การสร้างมาตรฐานในการยกย่องบุคคลต้นแบบทางด้านนาฏยศิลป์ของวิชชุตา วุฑฒิตย์ มาใช้ในการประเมินคุณภาพของผู้สร้างงานเป็นหลัก ในขณะเดียวกันสามารถใช้ตรวจสอบผลงานตัวอย่างทางอื่นได้ด้วย ได้แก่ เป็นผู้มิจิตวิญญาณและเป็นศิลปิน เป็นผู้มีประสบการณ์เรียนและการทำงานในฐานะที่เป็นศิลปิน เป็นผู้มีความสามารถหลากหลาย เป็นผู้มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้บุกเบิก เป็นผู้มีปรัชญาในการทำงาน เป็นผู้มีความสร้างสรรค์ เป็นผู้มีรสนิยม เป็นผู้มีการถ่ายทอดความรู้ เป็นผู้หายาก เป็นผู้มีจรรยาบรรณ (จำรงค์ บุญราช, 2565, น. 107) มาตรฐานที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเล็งเห็นว่าจะสามารถเป็นมาตรฐานสำหรับผู้วิจัยในการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ และส่งผลให้งานวิจัยฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

5. ประโยชน์ของการวิจัย

5.1 การสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏยศิลป์ในงานวิจัยนี้เป็นการนำเสนอแนวทางในการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยหวังว่า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจได้สืบค้นข้อมูล ต่อยอดการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคต

5.2 รูปแบบและแนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์ผลงานนี้ สามารถเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์เชิงวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ที่สนใจต่อไปได้ในอนาคต

6. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

6.1 รูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานนาฏยศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก จำแนกประเด็นตามองค์ประกอบของการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1) การออกแบบบทการแสดง บทการแสดงมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการสร้างสรรค์ เพราะเป็นตัวบ่งบอกภาพรวมของผลงานที่มีลำดับเหตุการณ์ชัดเจนโดยไม่หลุดออกจากประเด็นที่ตั้งไว้ ดังการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ ชุดวินัสแห่งวิลเลนดอร์ฟ: วิญญาณ อิสระปลดปล่อยโลก (Venus of Willendorf: Free Spirit, Free the World) ในปี 2562 โดย นราพงษ์ จรัสศรี ได้รับการสนับสนุนจาก BU Theatre ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ การออกแบบบทการแสดงสำหรับการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์ชุดนี้ มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อสังคม อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ที่ต้องการกระตุ้นจิตสำนึกของผู้ชมยุคใหม่ให้ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมโลก (นราพงษ์ จรัสศรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กุมภาพันธ์ 2566) ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงนำบท

การแสดงที่มีความคิดสร้างสรรค์เพื่อสังคม มาเป็นแนวทางในการออกแบบบทการแสดงการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาภาวะแวดล้อมโลก ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาภาวะแวดล้อม มาสร้างสรรค์เป็นบทการแสดง โดยแบ่งได้เป็น 3 องก์ ได้แก่

องก์ที่ 1 อดีต (Past) นำเสนอความเป็นธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์มากกว่าในยุคปัจจุบัน

องก์ที่ 2 ปัจจุบัน (Present) นำเสนอความเป็นอุตสาหกรรมในยุคปัจจุบัน

องก์ที่ 3 อนาคต (Future) นำเสนอความล้ำยุค ให้ผู้ชมได้จินตนาการตามภาพที่เห็น

2) การคัดเลือกนักแสดง เป็นการแสดงเดี่ยว โดยผู้วิจัยแสดงด้วยตนเอง เนื่องจากผู้วิจัยมีประสบการณ์ ทั้งด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้ การเป็นนักแสดง และผู้ออกแบบการแสดงทางด้านนาฏศิลป์ที่หลากหลาย ผสมผสานทักษะการเต้นรวมทั้งนาฏศิลป์ไทยประเพณีและนาฏศิลป์สมัยใหม่

3) การออกแบบลีลานาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้ออกแบบลีลานาฏศิลป์ในหลากหลายรูปแบบ โดยให้ความสำคัญทางด้านประเด็นของพฤติกรรมความเพิกเฉยของมนุษย์ที่มีต่อปัญหาขยะพลาสติกในสังคมไทย ได้แก่ ใช้ลีลาการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน (Everyday movement) ดังที่ นราพงษ์ จรัสศรี ได้กล่าวถึงการออกแบบลีลานาฏศิลป์ ในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ชุดปล่อยสันติภาพโลก ให้โบยบิน (Let the World Peace Fly) กล่าวไว้ว่า “ผู้สร้างสรรค์ใช้ลีลาการเคลื่อนไหวแบบบัลเลต์คลาสสิกและการใช้ลีลาท่าทางการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน (everyday movement) เพื่อสื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมา อีกทั้งยังใช้สัญลักษณ์ที่จะช่วยให้การแสดงมีความลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น” (นราพงษ์ จรัสศรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 27 กุมภาพันธ์ 2566) และผู้วิจัยใช้การด้นสด (Improvisation) ตามหลักนาฏศิลป์สมัยใหม่และนาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ ซึ่งผู้วิจัยใช้ลีลานาฏศิลป์ในการถ่ายทอดออกมาจากอารมณ์ ความรู้สึกภายในสู่ผู้ชม

ภาพที่ 1 การแสดงองก์ 2 ปัจจุบัน ใช้ลีลาการเต้นที่แสดงถึงการฝืนธรรมชาติในอิริยาบถมนุษย์ปกติ (ธนารณ์ วีระเดช, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

4) การออกแบบเสียงและดนตรีที่ใช้ประกอบ ได้แก่ เสียงธรรมชาติ การเลียนเสียงธรรมชาติหรือสัตว์พันธุ์ เพื่อนำเสนอถึงรูปแบบความเป็นธรรมชาติที่อิสระและดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลายทางอารมณ์ของเพลงแต่ละองค์แตกต่างกัน ดังที่ นริรัตน์ พินิจนสาร ได้อธิบายถึงการออกแบบเสียงและดนตรีประกอบการแสดง ในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากการตีความตัวละคร “ราม” ในรามายณะผ่านทฤษฎีภาวะและรส ไว้ว่า “เพื่อให้มีความสอดคล้อง และส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ที่แตกต่างกัน อีกทั้งสร้างจินตนาการให้แก่ทั้งผู้แสดงและผู้ชม โดยพิจารณาประกอบในเรื่องจังหวะและท่วงทำนองที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของนักแสดงเพื่อส่งเสริมด้านบทบาท อารมณ์ ความรู้สึก ตามภาพของการแสดงที่ผู้สร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้ออกแบบไว้ตามแต่ละบทการแสดง” (นริรัตน์ พินิจนสาร, 2561, น. 274) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงออกแบบเสียงและดนตรีประกอบการแสดง โดยนำเสนอการออกแบบดนตรีจากเสียงสังเคราะห์ในองก์ที่ 2 เพื่อให้มีความสอดคล้องและส่งเสริมให้เกิดอารมณ์ที่แตกต่างจากองก์อื่นๆ ที่อาจใช้เสียงธรรมชาติแทนเสียงสังเคราะห์ อีกทั้งสร้างจินตนาการให้แก่ทั้งผู้แสดงและผู้ชม

ภาพที่ 2 การแสดงองก์ที่ 1 นักแสดงเป่าใบไม้ให้เป็นเพลง
(ธนาภรณ์ วีระเดช, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

5) การแสดงการออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง ใช้วัสดุที่เหลือใช้ เพื่อให้ความหมายทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยใช้เป็นสัญลักษณ์แทนปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อมนุษย์

ภาพที่ 3 การแสดงองค์ที่ 2 ผู้วิจัยได้เลือกใช้อุปกรณ์การแสดง
ให้เห็นถึงความต่างระหว่างธรรมชาติและความคิดแปลกไปจากธรรมชาติ
(ธนาภรณ์ วีระเดช, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

6) การออกแบบเครื่องแต่งกาย ผู้วิจัยออกแบบเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง โดยรูปแบบมินิมอลลิสม์ (minimalism) ที่มีรูปแบบที่เรียบง่าย เป็นวัสดุที่เลือกใช้ ดังที่ ธรากร จันทะสาโร ได้อธิบายในการสร้างสรรค์นาฏยศิลป์จากแนวคิดไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนาของตนเองไว้ว่า “ในการออกแบบเครื่องแต่งกาย ผู้สร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ได้พิจารณาคุณสมบัติในฐานะที่เป็นสิ่งสนับสนุนให้การแสดงมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยอาศัยวิธีการคิดแบบศิลปะหลังสมัยใหม่ (postmodern) และมีมินิมอลลิสม์ (minimalism) กล่าวคือ ไม่จำกัดไปที่เพศสภาพของนักแสดงที่สวมใส่ มุ่งเน้นความเป็นเอกภาพ มีรูปแบบที่เรียบง่าย” (ธรากร จันทะสาโร, 2557, น. 261) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงออกแบบเครื่องแต่งกายและการแต่งหน้าที่มุ่งเน้นความเรียบง่ายให้สอดคล้องกับบทการแสดง และสะดวกสบายต่อการเคลื่อนไหวในลีลานาฏยศิลป์

7) การออกแบบพื้นที่การแสดง ผู้วิจัยออกแบบฉากและพื้นที่การแสดงในรูปแบบเฉพาะที่ (site specific) โดยเลือกใช้สถานที่จริงที่พบปัญหาขยะ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับบทการแสดง ซึ่งประกอบด้วย องค์ที่ 1 ใช้สถานที่ ที่มีความเป็นธรรมชาติ องค์ 2 ใช้สถานที่ ที่มีลักษณะเป็นซากปรักหักพังจากอุตสาหกรรม และองค์ที่ 3 ใช้สถานที่ ที่สื่อถึงความล้ำยุค ดังที่ สุนันติ แวงวรรณ ได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ผลงานนาฏยศิลป์ในรูปแบบเฉพาะที่ (site specific) ในผลงานนาฏยศิลป์สร้างสรรค์ ชุด ภาวะโลกร้อนของตนเองไว้ว่า “การออกแบบพื้นที่การแสดงได้คำนึงถึงลักษณะและตำแหน่งของสถานที่ที่ต้องประกอบไปด้วยสิ่งก่อสร้างที่สามารถสัมพันธ์กับเนื้อหาของการแสดง เช่น มีน้ำเสีย มีต้นไม้ มีโรงงาน มีโรงรถ เป็นต้น” (สุนันติ แวงวรรณ, 2554, น. 169) ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงมีการออกแบบพื้นที่การแสดงโดยคำนึงถึงลักษณะและตำแหน่งของสถานที่ที่พบปัญหาขยะ และสถานที่นั้นสามารถบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างชัดเจน

ภาพที่ 4 ภาพพื้นที่แสดงในองค์ที่ 2 ปัจจุบัน
(ธนาภรณ์ วีระเดช, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

8) การออกแบบแสง ใช้แสงธรรมชาติให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่ ไม่ใช่แสงที่มาจากเทคโนโลยีที่มาทำลายแสงบริสุทธิ์ของชิ้นงานที่ต้องการแสดงเนื้อหาตามธรรมชาติ

ภาพที่ 5 องค์ที่ 2 ใช้แสงธรรมชาติให้มีความสอดคล้องกับพื้นที่
(ธนาภรณ์ วีระเดช, ประเทศไทย, 2566, ภาพถ่ายส่วนตัว)

6.2 แนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์

ในช่วงเวลาของการสร้างสรรค์งานวิจัยในครั้งนี้ มีเนื้อหาที่ผู้สร้างสรรค์งานต้องคำนึงถึงหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สร้างสรรค์ท่านอื่นดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคำนึงถึงและได้ประเด็นจากความเพิกเฉยของมนุษย์ เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านนาฏศิลป์ โดยนำพฤติกรรมความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาภาวะแวดล้อมโลก สะท้อนอยู่ในบทการแสดง ทั้ง 3 องค์ ได้แก่ องค์ที่ 1 อดีต (Past) องค์ที่ 2 ปัจจุบัน (Present) และองค์ที่ 3

อนาคต (Future) ซึ่งผลงานทางด้านนาฏศิลป์สร้างสรรค์เชิงวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา ยังไม่มีการพูดถึงความเพิกเฉยของมนุษย์ที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมใน 3 ช่วงเวลาดังกล่าว ดังที่ นราพงษ์ จรัสศรี ได้อธิบายถึง แรงบันดาลใจ ที่สามารถนำไปสู่การหาประเด็นใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงาน ไว้ว่า “แรงบันดาลใจ คือ จุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปะ ส่วนศิลปะการแสดงสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจสามารถเกิดขึ้นจากสิ่งที่มองข้าม หรือสิ่งที่มืออยู่แล้ว แต่มองในประเด็นใหม่ที่ลึกซึ้ง” (นราพงษ์ จรัสศรี, การสื่อสารส่วนบุคคล, 29 พฤศจิกายน 2565) ผู้วิจัยได้คำนึงถึงการใช้สัญลักษณ์ ในผลงานนาฏศิลป์ เช่น การออกแบบพื้นที่การแสดงแต่ละองค์ในสถานที่ที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความเพิกเฉยของมนุษย์ เป็นต้น ผู้วิจัยได้ออกแบบการแสดง โดยการคำนึงถึงความหลากหลายของรูปแบบการแสดง ดังปรากฏอยู่ในการออกแบบลีลานาฏศิลป์ด้วยการผสมผสานทักษะการเต้น รวมทั้งนาฏศิลป์ไทยประเพณีและนาฏศิลป์สมัยใหม่ในการแสดงเดี่ยว โดยผู้วิจัยแสดงด้วยตนเอง ดังที่ กุลนาถ พุ่มอำภา ได้อธิบายถึงการบูรณาการศาสตร์ของศิลปะและนาฏศิลป์ ในสกุลต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกันไว้ว่า “ความหลากหลายของรูปแบบการแสดงจะก่อให้เกิดการบูรณาการศาสตร์ของ ศิลปะแขนงต่าง ๆ นาฏศิลป์สกุลต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งการแสดงที่ประกอบไปด้วยรูปแบบของการแสดง ที่หลากหลายย่อมส่งผลให้ผลงานดังกล่าวเกิดความน่าสนใจ มีความแปลกใหม่ อีกทั้งก่อให้เกิดการพัฒนา ต่อยอดและสร้างสรรค์งานศิลปะให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด” (กุลนาถ พุ่มอำภา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 มกราคม 2566) การคำนึงถึงแนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์สะท้อนสังคม ผู้วิจัย นำหัวข้อเรื่อง การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสถานะแวดล้อมโลก มาเป็นเพียง แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ ที่สามารถสะท้อนถึงความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหา สถานะแวดล้อมโลก ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะสอน แต่อาจจะสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้ชมได้ ทั้งนี้ผู้วิจัย ได้สร้างงานชิ้นนี้ให้เป็นงานศิลปะเพื่อศิลปะ มีการคำนึงถึงการสื่อสารกับผู้ชม ผู้วิจัยได้ออกแบบการแสดง โดยการคำนึงถึงกลุ่มผู้ชมทุกกลุ่ม ด้วยการนำเสนอองค์ประกอบการแสดงที่มีความทันสมัย ดังที่วิชชุดา ภูธาติย์ ได้อธิบายไว้ว่า “การสร้างงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์นี้ ควรสร้างงานที่ให้แง่คิดกับสังคมและผู้ชม ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงการศิลปะการแสดง ทั้งศิลปิน นักวิจารณ์ ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา โดยเฉพาะการนำความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสถานะแวดล้อมโลก มาสร้างสรรค์และออกแบบ เป็นงานนาฏศิลป์นั้น จะต้องคำนึงถึงประโยชน์และแง่คิดที่ได้หลังจากชมงานแสดงอันจะทำให้กลุ่มผู้ชมได้แง่ คิดและคุณธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติที่ดีของศิลปิน” (วิชชุดา ภูธาติย์, สื่อสารส่วนบุคคล, 16 มกราคม 2566) และผู้วิจัยได้คำนึงถึงความคิดสร้างสรรค์ในงานนาฏศิลป์ตลอดการออกแบบองค์ประกอบ ของการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ทั้ง 8 องค์ประกอบ

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการหารูปแบบการสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์มาตรฐานของศิลปิน มาอภิปรายรูปแบบการสร้างสรรค์ของผู้วิจัยตามองค์ประกอบของ

การสร้างสรรค์นาฏศิลป์ 8 องค์ประกอบ เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณภาพในการออกแบบการสร้างสรรค์นาฏศิลป์ดังต่อไปนี้

บทการแสดงสามารถนำคุณสมบัติในด้านของเอกลักษณ์เป็นหนึ่งไม่เหมือนใคร และมีความทันสมัย เพราะผลงานสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ที่ผ่านมายังไม่มีการนำพฤติกรรมความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของสังคมไทย มาสร้างสรรค์เป็นผลงานการแสดง อีกทั้งเนื้อหา มีจรรยาบรรณต่อสังคม การออกแบบลีลาทางนาฏศิลป์มีความทันสมัย ท่าที่อยู่ในกระแสมวยใหม่เข้าใจง่าย เนื่องจากผู้วิจัยมีประสบการณ์ได้คลุกคลีอยู่กับลักษณะของลีลา สามารถอธิบายได้ด้วยลีลาที่น่าทึ่งของการเต้นและลีลาท่าทางที่อยู่ในสมัยนิยม ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบโดยรสนิยมของผู้วิจัย และผู้วิจัยมีการใช้ลีลาท่าทางการเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน (everyday movement) การด้นสด (Improvisation) ตามหลักนาฏศิลป์สมัยใหม่ นาฏศิลป์หลังสมัยใหม่ และใช้สัญลักษณ์ในการออกแบบลีลาการเคลื่อนไหว เพื่อให้การแสดงมีความลึกซึ้งยิ่งขึ้น มาเป็นแนวทางในการออกแบบลีลานาฏศิลป์ เพื่อให้การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก มีความสมบูรณ์และสื่อสารให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น การคัดเลือกนักแสดง เป็นการแสดงเดี่ยว โดยผู้วิจัยแสดงเอง เนื่องจากผู้วิจัยมีทักษะทางนาฏศิลป์ที่หลากหลาย การออกแบบอุปกรณ์ประกอบการแสดง มีความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์วัสดุเหลือใช้ สื่อความหมายอย่างอื่นแทนได้ เช่น ถูพลาสติกขวดน้ำที่ใช้แล้ว เป็นต้น การออกแบบเสียงและดนตรีประกอบการแสดง มีความคิดสร้างสรรค์ประพันธ์ขึ้นใหม่ มีความหลากหลาย อารมณ์ของเพลงแต่ละองค์ เช่น ในการแสดงองค์ 1 (อดีต) นักดนตรีเลียนเสียงธรรมชาติหรือสัตว์พจน์ โดยการเปล่งเสียงนกเป่าไปไม้ให้เป็นเพลง ใช้เสียงรอบข้างในการนำพาลีลาท่าทางของนักแสดงให้เคลื่อนไหวตาม เป็นต้น ทำให้อารมณ์เพลงของแต่ละองค์แตกต่างกัน การออกแบบเครื่องแต่งกาย มีความทันสมัยและเรียบง่าย ทั้ง 3 องค์แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ทั้งสีและสัญลักษณ์ในเสื้อผ้า การออกแบบพื้นที่แสดง มีความหลากหลายในการเลือกใช้สถานที่ทั้ง 3 องค์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เช่น องค์ 1 (อดีต) ธรรมชาติ เป็นสถานที่ที่มีสีเขียวที่แสดงความอุดมสมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น และการออกแบบแสง มีรสนิยมในการเลือกใช้แสงที่มาจากแสงธรรมชาติ ไม่ใช่แสงที่มาจากเทคโนโลยีที่มาทำลายแสงบริสุทธิ์ของชิ้นงานที่ต้องการแสดงเนื้อหาตามธรรมชาติ มีความประทับใจแสงธรรมชาติและมีจริยธรรมในความซื่อสัตย์ (honest) ต่อสิ่งที่เห็น ต่อการแสดงที่ใช้ต่อวัสดุที่ใช้ในสถาปัตยกรรม

แนวคิดที่ได้หลังจากการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลก ผู้วิจัยสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์โดยคำนึงถึงแนวคิด 6 ประการ ได้แก่ 1) ความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อม 2) การใช้สัญลักษณ์ในผลงานนาฏศิลป์ 3) ความหลากหลายของรูปแบบการแสดง 4) แนวคิดนาฏศิลป์สร้างสรรค์สะท้อนสังคม 5) การคำนึงถึงการสื่อสารกับผู้ชม และ 6) ความคิดสร้างสรรค์ในงานนาฏศิลป์ ดังที่ได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาสภาวะแวดล้อมโลกมีคุณสมบัติที่เทียบได้กับเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งผลงานสร้างสรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ที่ดีพึงมี

8. ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากความเพิกเฉยของมนุษย์ต่อปัญหาภาวะแวดล้อมโลก อาจจะนำไปสร้างสรรค์ชิ้นใหม่โดยใช้ข้อมูลที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ในช่วงเวลายุคสมัยนั้น และอาจจะเป็นการแสดงที่ใช้นักแสดงมากกว่า 1 คน

9. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.นราพงษ์ จรัสศรี อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างสูง ในฐานะเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้และที่ปรึกษาในการออกแบบลีลาการเคลื่อนไหวในงานนาฏศิลป์สร้างสรรค์ให้กับผู้วิจัย

10. รายการอ้างอิง

- ชัชวาล เทียมถนอม. (2550). ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับแนวคิดเชิงจิตวิทยา. *วารสารศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 7(2), 80-87. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/liberalarts/article/view/12008/13352>
- ฉิพร สิ้นหล่อ. (2565, มกราคม 12). SDG Insights | ขยะพลาสติกในทะเล: ความพยายามของภูมิภาคอาเซียน. สืบค้นจาก <https://www.sdgmove.com>
- ธรากร จันทนะสาโร. (2557). *นาฏศิลป์จากแนวคิดไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ธำรงค์ บุญราช. (2565). รูปแบบลีลานาฏศิลป์ในการสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากทิวทัศน์คุณสมบัติการเป็นนาฏศิลป์ของ นราพงษ์ จรัสศรี. *วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 26(1), 107. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/jfofa/article/view//246021170574>
- นริรัตน์ พินิจนสาร. (2561). *การสร้างสรรค์นาฏศิลป์จากการตีความตัวละคร «ราม» ในรามายณะผ่านทฤษฎีภาวะและรส*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- นิโรธ ทองธรรมชาติ. (2557). *วิถีชีวิตและสภาวะการณปัจจุบันในสังคมเมือง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก <http://www.sure.su.ac.th/xmlui/handle/20443/123456789>
- สุขสันติ แวงวรรณ. (2554). *นาฏศิลป์สร้างสรรค์ ชุด โลกร้อน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.